

Motion till riksdagen 2017/18:982

av **Julia Kronlid m.fl. (SD)**

Familjepolitik

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att båda de blivande föräldrarna ska ges ledigt mot ersättning vid besök hos mödravården och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över föräldrabalken i syfte att möjliggöra tidigare fastställande av faderskap och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det bör fastställas som rutin inom mödravården att inleda processen för fastställande av faderskap i de fall föräldrarna ger sitt medgivande, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att skjuta till extra resurser till Socialstyrelsen för att utreda hur andelen förstagångsföräldrar som genomgår föräldrautbildning kan öka och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda hur insatserna för att minska gravidas bruk av skadliga ämnen kan intensifieras och utvecklas och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ta fram en nationell plan för att säkerställa likvärdiga insatser landet över för välmående foster och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda hur ofödda barn från vecka 22 ska ges juridiskt skydd och att den som begår våld som drabbar barnet ska kunna ställas inför rätta för detta på samma sätt som om barnet redan vore fött, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en översyn av behovsprövningens utformning för graviditetspeng och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att öka dagens antal utbildningsplatser så att bristen på barnmorskor på sikt kan åtgärdas och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa nationella riktlinjer för svensk neonatalvård och tillkännager detta för regeringen.

11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utöka tidigare stimulansbidrag för landstingen, särskilt inriktat på eftervård för nyförlösta mödrar och barn, och tillkännager detta för regeringen.
12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att skjuta till ytterligare anslag för att utöka och skynda på arbetet med att färdigställa Svenska barnhälsovårdsregistret och tillkännager detta för regeringen.
13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att helt avkvotera föräldraförsäkringen och återge makten till familjerna och tillkännager detta för regeringen.
14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utöka den lagstadgade deltidsrätten till 50 procent i stället för 75 procent och tillkännager detta för regeringen.
15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att höja ersättningen i vårdnadsbidraget från dagens 3 000 till 6 000 kronor samt göra det obligatoriskt för samtliga kommuner att införa möjligheten och tillkännager detta för regeringen.
16. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att inrätta särskilda och frivilliga förskoledagar och tillkännager detta för regeringen.
17. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att inrätta ett stimulansbidrag för att utöka deltidstjänster till heltid och tillkännager detta för regeringen.
18. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att höja anslaget för kvalitetssäkrande åtgärder och tillkännager detta för regeringen.
19. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att inrätta ett särskilt stimulansbidrag för att höja matkvaliteten inom barnomsorgen och tillkännager detta för regeringen.
20. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att rikta ett särskilt anslag för att utbilda fler kostrådgivare med kognitiv inriktning och tillkännager detta för regeringen.
21. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att all förskolepedagogik som får offentligt stöd bör bygga på beprövad erfarenhet samt fokusera på att skapa en trygg plats för barn att utvecklas till ansvarstagande unga individer men utan att i övrigt styra deras beteendemönster, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
22. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införliva satsningen Skapande skola även i förskolan och tillkännager detta för regeringen.
23. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att höja anslagen till SKL för att ta fram en handlingsplan för förskolan för särbegåvade och tillkännager detta för regeringen.
24. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ålägga Skolverket och SKL att utforma nationella riktlinjer med krav på att kommunerna vidtar sanktioner mot de förskolor som inte följer skollagens bestämmelser gällande kompetens, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
25. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att slopa karensdagen för personal inom både privat och kommunal förskola och tillkännager detta för regeringen.
26. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att öka anslagen för barnomsorg vid obekvämt arbetstid samt att ålägga samtliga kommuner att tillhandahålla s.k. nattis om efterfrågan finns och tillkännager detta för regeringen.

27. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda anledningarna till den minskade efterfrågan på dagbarnvårdare samt om att införa nationella riktlinjer och tillkännager detta för regeringen.
28. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att låta anhöriga mot ersättning stå för viss barnomsorg och tillkännager detta för regeringen.
29. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att främja uppkomsten av fler föräldrakooperativ och tillkännager detta för regeringen.
30. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda och inrätta ett system med statlig stimulanspeng där staten medfinansierar den öppna förskolan, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
31. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att öka anslagen till barn- och ungdomspsykiatri och tillkännager detta för regeringen.
32. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över och utvidga de yrkesgrupper som omfattas av krav på utdrag ur belastningsregistret eftersom de medför kontinuerlig kontakt med barn, om att förbjuda anställningar av personer som dömts för grova sexual- och våldsbrott inom dessa yrken samt om att säkerställa att anställningar vid sådana positioner upphör om en sådan dom fastställs efter det att anställning skett, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
33. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att i preventivt syfte införa ett offentligt register över var dömda sexualbrottslingar med hög återfallsrisk bosatt sig efter frigivning och tillkännager detta för regeringen.
34. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att inrätta nationella riktlinjer så att alla anställda inom barnomsorgen regelbundet ges information kring anmälningsplikten, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
35. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa en lagstadgad rätt för en man som anser sig vara far till ett barn att kräva faderskapstest efter födseln och tillkännager detta för regeringen.
36. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att en känd fader till barnet per automatik ska tillerkännas gemensam vårdnad och tillkännager detta för regeringen.
37. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att minska köerna till familjerådgivningen, på sikt göra den kostnadsfri samt införa nationella riktlinjer och tillkännager detta för regeringen.
38. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tvister kring vårdnad i första hand ska lösas genom medling, där målet är att föräldrarna enas kring en samförståndslösning, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
39. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda barnperspektivet i rättsväsendet och om att delad vårdnad ska vara norm och tillkännager detta för regeringen.
40. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att göra en utredning av nuvarande regelverk med syfte att möjliggöra för adoption mot vårdnadshavarens vilja i de fall särskilda förutsättningar råder och tillkännager detta för regeringen.
41. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förstärka föräldrapenningen och tillkännager detta för regeringen.
42. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att höja bostadsbidraget för barnfamiljer samt se över återbetalningsrutinerna i vissa fall och tillkännager detta för regeringen.

43. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ta bort den orättvisa skillnaden i merkostnadsbidraget och tillkännager detta för regeringen.
44. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att nivån på underhållsstödet bör ökas årligen för att kompensera för inflation och tillkännager detta för regeringen.
45. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa en 24-årsregel efter dansk modell och tillkännager detta för regeringen.
46. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa regelbundna undersökningar gällande ungas möjlighet att själva välja partner och tillkännager detta för regeringen.
47. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att undersöka och vid behov genomföra skärpningar av lagen för att förhindra tvångsäktenskap och tillkännager detta för regeringen.
48. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att lagstiftningen mot tvångsäktenskap ska skärpas och tillkännager detta för regeringen.
49. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att sätta stopp för alla barnäktenskap på svensk mark och tillkännager detta för regeringen.
50. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att äktenskap som ingåtts genom ombud, där båda makarna inte varit fysiskt närvarande vid vigseln, ska förklaras ogiltiga i vårt land och tillkännager detta för regeringen.
51. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ta bort möjligheten till dispens för äktenskap där barn är under 18 år, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
52. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om införandet av ett frivilligt testamentsregister och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Familjen med sin omhändertagande, kulturförmedlande och fostrande roll är samhällets viktigaste och mest grundläggande gemenskap. Starka och trygga familjer är en nödvändig förutsättning för harmoniska samhällsförhållanden. Politikens uppgift är att stötta familjerna utan att inkräkta på deras handlingsfrihet, men också att skapa starka skyddsnet och rycka ut till barnens stöd i de fall då föräldrarna sviker sitt ansvar eller då familjen av någon orsak faller sönder. Utgångspunkten för Sverigedemokraternas familjepolitik är att barnens bästa skall beaktas i alla situationer inom familjepolitikens område.

Ultraljud

För många blivande föräldrar är det första besöket på mödravården också den första förberedande externa kontakten. Då ska graviditeten bekräftas, antalet foster kontrolleras och undersökning av fostrens hälsa görs. Vanligtvis sker det första ultraljudet någon gång i vecka 13–20. Enligt lagen är det ingen självklarhet att båda föräldrarna ska beviljas ledighet med ersättning för detta besök hos mödravården. För mammorna regleras bestämmelserna i vissa fall i kollektivavtal, medan papporna helt enkelt får hoppas att de har en förstående chef. Trots detta är pappor generellt sett

duktiga på att följa med på dessa undersökningar. Då fadern inte har den formella rätten att mot ersättning följa med, kan dock situationer uppstå då han tvingas välja bort deltagande. Detta anser vi är fel. Under det första besöket vid mödravården, där viktig information som rör livets inledning ges, bör båda föräldrarna kunna medverka.

Fastställande av faderskap

Så snart en graviditet är bekräftad är också den gravida av uppenbara skäl fastställd som barnets mor. Om hon har en make fastslås denne per automatik som far. Om hon är ogift måste dock faderskap fastställas genom en särskild registrering. Detta gäller även om de blivande föräldrarna är registrerade som sammanboende. Ett sådant fastställande av faderskap kan enligt nuvarande regelverk ske tidigast två månader innan barnets beräknade födelsedatum. Detta medför bland annat en risk för formella komplikationer i de olyckliga fall då endera föräldern avlider innan faderskapet är fastställt. Det kan handla om arv som går förlorat eller att barnet plötsligt står utan vårdnadshavare. I båda fall innebär det helt onödiga juridiska svårigheter i en situation som redan är djupt tragisk för alla inblandade. Därtill gäller att det för många föräldrapar upplevs som såväl märkligt som frustrerande och i vissa fall hindrande att det som för dem är självklart, att de båda är blivande föräldrar, inte är formaliserat och därmed inte går att hänvisa till. Exempelvis skulle ett förslag som rätt för blivande fäder att ta ledigt för att närvara vid ultraljudsundersökning inte vara verksamt om faderskapet inte redan var fastställt. Sverigedemokraterna anser det rimligt att blivande föräldrar frivilligt bör kunna fastställa faderskapet så snart graviditeten konstaterats. Det är vår mening att det dessutom bör vara en rutinåtgärd att erbjuda hjälp med detta vid den första kontakten med mödravården. Idag görs normalt inga medicinska undersökningar av huruvida den person som utger sig för att vara pappa till barnet verkligen är den biologiska pappan, varför ett möjliggörande av tidigare registrering av faderskap inte skulle medföra någon förändring gällande säkerhet. Om föräldrarna är eniga gällande faderskap bör det helt enkelt gå att fastställa så tidigt som möjligt.

Ett enigt utskott har tidigare påtalat behovet av att kunna registrera faderskap tidigare. Trots det har ingen förändring kommit till stånd. Därför väljer vi att åter påtala vikten av en förändring snarast. När det är genomfört bör också vårt nästkommande yrkande, om att fastställa som rutin inom mödravården att inleda processen om fastställande av faderskapet i de fall föräldrarna ger sitt medgivande, genomföras.

Föräldrautbildning

Runt om i Sverige erbjuds idag kurser och föräldrautbildningar, både kostnadsfritt via landstinget och via privata alternativ. Vid deltagande i utbildningar hos mödravårdscentralen ges både mannen och kvinnan möjlighet att nyttja tillfällig föräldrapenning. Men trots att möjligheten finns är det idag många som inte deltar i någon utbildning. En doktorsavhandling vid Karolinska Institutet visar att hela 15 procent av förstföderskorna ”inte nås av denna möjlighet”. Särskilt vanligt är detta bland exempelvis utrikes födda, lågutbildade, arbetslösa samt förlossningsrädda. Det finns idag inget enkelt svar på hur föräldrautbildning ska genomgå av en högre andel, men vi vet att förberedda föräldrar minskar de risker som kan uppkomma vid

förlossningen och det är därför angeläget att de som behöver denna typ av förberedande stöd också får det.

Välmående foster

På samma sätt som höga halter av stresshormoner utsätter det växande fostret för hälsorisker, har moderns allmänna hälsotillstånd och vanor stor påverkan. Under graviditeten delar mor och barn blodomlopp, och därmed även upptag av näringsämnen såväl som vissa gifter. Att vissa substanser är mer skadliga än andra är vida känt, och information delges också vid kontakt med mödravården. Trots detta vet vi att det alltjämt är förhållandevis många kvinnor som av olika anledningar fortsätter att exempelvis bruka tobak och alkohol medan de är gravida. I vissa fall har information om skaderisker aldrig nått fram, i andra tas den inte på allvar. I de fall det handlar om ett aktivt beroende är detta svårt att bryta, inte minst då man även vill undvika avvänjningshjälpmedel såsom nikotinplåster eller andra substitut eftersom dessa också inverkar menligt på fostrets utveckling. Insatser i form av stödgrupper och terapi blir då ett viktigt alternativ. Idag varierar utbudet från ort till ort, såväl avseende informationsförmedling som utbud av beroendebehandling.

Juridiskt skydd för ofödda

Enligt en studie genomförd vid Rikskvinnocentrum drabbas varje år mer än en av hundra gravida kvinnor av våld från någon närstående. I Stockholms läns landstings folkhälsoguide poängteras att våld i nära relationer är en riskfaktor för gravida och deras foster som är jämförbar med diabetes och havandeskapsförgiftning. Idag räknas det som en försvårande omständighet om offret vid våldsbrott är en gravid kvinna. Detta är givetvis bra, men inte tillräckligt. Från den 22 graviditetsveckan räknar man med att ett foster är ett livsdugligt barn om det skulle födas för tidigt. Samma veckogräns gäller för att skriva in även dödfödda barn i folkbokföringen. Det är Sverigedemokraternas mening att det då också är lämpligt att applicera samma veckogräns som gränsen för när det finns två, inte ett, offer vid våld mot en gravid kvinna samt att förövaren åtalas med denna utgångspunkt.

Graviditetspenning

Sverigedemokraterna anser att det särskilt under den sista tiden i graviditeten ska finnas förutsättningar för lugn och harmoni, för mamman såväl som för barnet i livmodern. För kvinnor som på grund av ett ansträngande yrke upplever besvär finns idag möjlighet till graviditetspenning. Denna kan erhållas från och med 60:e dagen innan beräknad födsel. Trots detta nekas idag många denna avlastning, med följd att de tvingas fortsätta arbeta heltid, trots höggraviditet och inte sällan med fysiskt påfrestande arbetsuppgifter. Att behöva gå till ett jobb och utföra arbetsuppgifter man inte känner att man klarar av leder naturligtvis till ökad oro och stress. Detta är negativt för både mamman och barnet. Därför är det vår ambition att nå en högre andel beviljade ansökningar om graviditetspenning, så att fler kvinnor än idag ges möjlighet att trappa ner eller helt ta en paus från arbetet under de sista veckorna av graviditeten. Målsättningen är att ingen som är i behov av avlastning under graviditetens slutskede ska nekas detta.

Fler barnmorskor

År 2013 skrev tio barnmorskor en uppmärksamrad debattartikel som tog upp den alarmerande bristen på barnmorskor inom förlossningsvården. En barnmorska har alltid ansvar för två liv, kvinnans och barnets. Ofta är det även så att hon eller han måste ta hand om flera förlossningar samtidigt. Detta innebär att barnmorskan, hur gärna vederbörande än vill, inte kan ge det stöd som paret behöver. Under 2013 var det 310 sjuksköterskor som påbörjade en utbildning till barnmorska. Även om intresset för yrket har minskat på senare år är antalet ansökningar fortfarande betydligt högre än antalet platser, och 2013 var det till exempel fem förstahandssökande per utbildningsplats. Stöd under förlossningen är av största vikt för både mamma och barn. Genom detta kan akuta kejsarsnitt och förlossning med sugklocka i bästa fall undvikas. En lugn och trygg omgivning och en närvarande barnmorska är avgörande för kvinnans och därigenom barnets upplevelse. Det handlar också om att barnet ska få en god anknytning till föräldrarna så snart det är fött. Sverigedemokraterna anser att kvaliteten inom förlossningsvården är av största vikt. Det är trots allt i regel i förlossningsrummet som barnet för första gången möter världen.

Neonatalvården

Barn som föds extremt tidigt i Sverige överlever allt oftare, vilket är glädjande. Men reglerna för när livsuppehållande behandling ska sättas in på extremt tidigt födda barn skiljer sig åt på de olika universitetssjukhusen i landet. Medan vissa försöker rädda alla barn som föds redan i den 22:a graviditetsveckan, sätter andra inte in livsuppehållande behandling rutinemässigt förrän i vecka 23 eller 24. Detta är en skillnad som vi ställer oss starkt kritiska till. Oavsett var i landet barnen föds ska de få samma chanser att överleva en för tidig födsel. Vi anser därför att det ska införas nationella riktlinjer som garanterar likvärdig vård för extremt tidigt födda barn. Det är också en viktig trygghetsfaktor för föräldrarna att veta att oberoende av var de befinner sig så kan de få samma hjälp.

Eftervården

Under vissa perioder av året räcker platserna på förlossningsvården knappt till. Naturligtvis ska modern ges en prioriterad plats eftersom hon är den som genomgår födseln. Dock är det viktigt att även se till faderns roll. Det förekommer idag ofta att nyblivna pappor på grund av platsbrist inte får stanna kvar på BB över natten efter det att förlossningen är klar, trots att familjen så önskar. Detta innebär problem på flera plan. Dels bör det vara en självklarhet att papporna precis som mammorna ska få uppleva de första hela dygnet med den nya familjemedlemmen, dels är nyförlösta mammor inte sällan i behov av stöd och utrymme för vila, särskilt nattetid. Sverigedemokraterna har sedan tidigare föreslagit stimulansbidrag till landstinget för inrättandet av fler vårdplatser och det är vår avsikt att utvidga detta ytterligare med syfte att inrätta fler förlossningssalar och familjerum där efterfrågan är särskilt stor.

Barnavårdscentralen

Barnavårdscentralen ska vara ett stöd för de nyblivna föräldrarna så att barnet ges de bästa förutsättningarna. Här kontrolleras regelbundet bland annat barnets vikt och längd och vaccinationer görs. Både Socialstyrelsen och Folkhälsomyndigheten påpekar emellertid att det saknas nationella samanställningar över antalet barnavårdscentraler. Man hör alltför ofta i medierna att barnavårdscentraler minskar sin verksamhet, flyttas eller stängs, men det finns ingen statistik över vad detta har för konsekvenser för barnens tillgång till mottagningen. Enkelt uttryckt råder det informationsbrist för att säkerställa god och likvärdig kvalitet över hela landet. Detta anser vi är beklagligt. Det pågår idag ett arbete med att bygga upp ett nationellt kvalitetsregister som ska möjliggöra en bättre och mer jämlik barnhälsovård över hela landet. Registret heter Svenska barnhälsovårdsregistret (HBVQ). Redan 2011 beviljade Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) anslag för att bygga upp detta register. Idag, fyra år senare, är det fortfarande inte klart, trots att det nationella kvalitetsarbetet finansieras genom ett samarbete mellan staten och SKL. En annan viktig möjlighet med projektet är att underlätta uppföljning av hälsoläget bland barn på både nationell, regional och lokal nivå samt att mäta föräldrarnas och barnens uppfattning om barnhälsovården.

Avkvotera föräldradigheten

Av samma orsaker som vi säger nej till en tredje pappamånad vill vi även avkvotera föräldraförsäkringen i sin helhet. Vi tycker att det helt ska vara upp till de enskilda föräldrarna att forma den tillvaro som passar dem bäst. En annan viktig aspekt i diskussionen kring kvoterad föräldraförsäkring är att alla inte har möjlighet att vara hemma en längre tid med sina barn. Bland annat kan det vara svårt för både egenföretagare och studenter att nyttja de dagar de inte kan föra över till sin partner. Resultatet kan för barnet vara en ofrivilligt förkortad första tid hemma. Barn som kanske ännu inte är redo för förskolan kan då ändå tvingas in i barnomsorgen i förtid.

Utökad rätt till deltid

Idag finns möjligheten att arbeta deltid under barnets första 8 år. Arbetstiden kan sänkas till 75 % under denna tid och syftet är att ge föräldrar större möjlighet att vara delaktiga i sina barns utveckling och uppväxt. Sverigedemokraterna anser att denna möjlighet är viktig, ur både föräldrarnas och barnens perspektiv. Barn går igenom olika faser i sin utveckling och i sina möten med omvärlden. För vissa barn går t.ex. inskolningen på förskolan mycket bra och snabbt, medan det för andra barn kan behövas extra stöd. Sverigedemokraterna inser betydelsen av att barn i största möjliga mån får utvecklas i sitt eget tempo och vill därför öka möjligheten för föräldrar att arbeta deltid under barnets första 8 år för dem som anser sig ha detta behov.

Vårnadsbidraget

Sverigedemokraterna ställer sig positiva till det så kallade vårnadsbidraget, vilket kan beviljas för föräldrar med barn i åldern 1–3 år. För oss som ett familjevänligt parti är det en självklarhet att familjerna själva ska kunna välja att stanna hemma längre med sina barn. En stark orsak till vårt ställningstagande är även medvetenheten om att olika

småbarn utvecklas olika snabbt. Medan vissa redan vid 1–1,5 års ålder kan inskolas på förskolan utan problem, kan andra behöva längre tid innan detta bör ske. Trots att denna möjlighet finns, nyttjas den bara av en bråkdel av Sveriges småbarnsfamiljer. Vi är övertygade om att det är kopplat till de problem som vi ser finns: ersättningen är alldeles för låg och vårdnadsbidraget erbjuds bara i vissa kommuner.

Förskoledagar

Många familjer är bekanta med den problematik som uppstår då förskolan har sommarstängt under ett antal veckor och dessa ska delas upp och täckas av föräldrarnas semesterveckor. Olika förskolor håller stängt olika många veckor. På vissa orter håller man stängt så lite som två veckor, medan det på andra håll handlar om sex veckor. Under dessa veckor erbjuds som regel jourförskolor eller andra former av tillfällig barnomsorg. Barn behöver kontinuitet och trygghet i sin utveckling, varför många föräldrar känner oro och osäkerhet inför att tillfälligt lämna barnen i nya miljöer och med ny personal. Följden blir inte sällan att föräldrarna ”varvar” sin respektive ledighet och familjen får begränsade möjligheter till semester som en hel enhet. Därför vill vi inrätta vad vi kallar för förskoledagar – en lagstadgad rätt till tjänstledigt 5 dagar per år då förskolan är sommarstängd. Att nyttja förskoledagarna är självklart helt frivilligt och riktar sig till föräldrar med barn i förskolan.

Fler heltidsanställda

Ett problem vid minskning av barngrupper storlek är att det blir svårare att ha tillräckligt med personal för att skilja grupperna åt. Samtidigt har vi idag en situation då det inom förskolan, liksom inom hela den offentliga sektorn, finns många ofrivilligt deltidsanställda. Att öka antalet arbetade timmar handlar således inte alltid om att det saknas förskollärare utan snarare om bristande resurser. Sverigedemokraterna driver sedan tidigare ett förslag om att utöka möjligheterna till heltidsanställning. Vi budgeterar för ett särskilt stimulansbidrag som skall gå till de kommuner som erbjuder heltid till dem som idag är ofrivilligt deltidsanställda. Detta omfattar givetvis förskolan och dess personal.

Kvalitetssäkrande åtgärder

Sedan maxtaxan infördes 2002 finns möjligheten för kommuner som tillämpar detta att ansöka om ett särskilt statsbidrag för kvalitetssäkrande åtgärder. Syftet var att maxtaxan inte skulle leda till försämrad kvalitet på förskolor, fritidshem och pedagogisk omsorg. För 2015 har ett belopp om ca 500 miljoner tilldelats som ska delas ut till de olika kommunerna. Bidraget får bland annat användas för att öka antalet anställda samt höja kompetensen hos dessa. En stor fördel med just detta instrument är att Skolverket också följer upp anslagen så att dessa verkligen har gått till rätt saker. Men trots att detta bidrag finns, finns idag exempel på bland annat förskolor med kraftiga brister. Sverigedemokraterna vill som tidigare nämnts verka för exempelvis rimligt stora barngrupper. Detta förutsätter också att resurser ges för att möjliggöra detta.

Matkvaliteten

Matkvaliteten är oerhört viktig för både vuxna och barn, för skolelever såväl som för förskolebarn. God matkvalitet påverkar vårt mående och vår prestation genom hela livet. Matkvaliteten påverkar dessutom utvecklingen av barns hälsa och fysiska mognad. Dessutom påverkar vårt val av livsmedel miljön och vårt öppna landskap. Sverigedemokraterna vill därför ge ett statligt stimulansbidrag som skall gå till en avsevärt förbättrad matkvalitet i våra förskolor. För att få bästa möjliga matkvalitet vill vi att stimulansbidraget satsas på att bygga om mottagningskök till tillagningskök, där maten tillagas på plats. Helst skall inga halvfabrikat användas i köken utan närodlade råvaror skall tillagas på plats. Detta fordrar också en väsentligt högre grad av utbildad kockpersonal än vad som är fallet i dagens förskolekök. Minst en utbildad kock vid varje kök är Sverigedemokraternas målsättning. På detta sätt får vi en matkvalitet som kan mäta sig med de bästa skolköken i Europa.

Pedagogiken

För Sverigedemokraterna är det en självklarhet att den barnomsorg som erbjuds ska sätta barnens bästa i centrum. Vi välkomnar en mångfald av pedagogiska alternativ, förutsatt att dessa bygger på erfarenhet och att en god nivå för likvärdig omsorg kan säkerställas. Grundläggande är att barn ska ges möjlighet att utvecklas i sin egen takt, och forma sin person. Närvarande vuxna ska självfallet garantera säkerhet så att barnen varken skadar sig själva eller andra, men utöver detta låta dem göra fria val och testa sig fram. Mot bakgrund av ovanstående ställer vi oss kritiska till framför allt stora delar av dagens genuspedagogik, där utgångspunkten är att lärare och andra pedagoger övervakar barns beteende för att sedan styra deras val i en normbrytande riktning och problematisera varje könsnormativt uttryck. Vi vill se en avveckling av det skattefinansierade stödet till genuspedagogik och annan verksamhet där staten, med bas i mycket svagt vetenskapligt förankrade politiska teorier, försöker experimentera med, styra eller ändra på våra barns beteendemönster.

Skapande förskola

Sverigedemokraterna ser positivt på de satsningar som redan har genomförts för att införliva kulturen i grundskolan. Projektet Skapande skola har på bara ett par år växt från att ursprungligen riktas enbart till högstadielärover till att numera omfatta hela grundskolan. Från och med 2013 har projektet byggts ut till att även omfatta förskoleklasser. Det är ett steg i rätt riktning, men inte tillräckligt. Då även förskolan har ett kulturuppdrag i sin läroplan anser Sverigedemokraterna att den bör införlivas i satsningen.

Barn med särskilda behov

Det finns idag många satsningar och stödåtgärder för barn med inlärningssvårigheter. Vad det dock talas tytare om är de som man i Sverige klassar som ”särbegåvade”, det vill säga de som har en IQ bland de fem högsta procenten. Att vara särbegåvad kan i många fall vara en gåva, men det innebär även utmaningar. Barn som inte får sin särbegåvning uppmärksammas av barnomsorgen kan utveckla

koncentrationssvårigheter eller andra tecken som tyder på att något inte är i sin ordning. Trots att förekomsten av särbegåvade barn sedan länge är känd, vittnar många om barnomsorgens brister i att möta dessa barns behov. I den nya skollagen (2010:800) som trädde i kraft i juli 2011 står det att ”alla elever har rätt att utvecklas så långt som möjligt utifrån sina egna förutsättningar. Det gäller även elever som lätt uppnår kunskapsmålen.”

I en studie gjord av SKL i samarbete med sju olika kommuner framkommer det att internationell forskning om särbegåvning har bedrivits under en längre tid men inte i någon större utsträckning i Sverige. SKL har som svar på detta tagit fram en handlingsplan för att bättre uppmärksamma elever inom skolan. Handlingsplanen tar sin utgångspunkt i skolan, varför Sverigedemokraterna anser att en sådan även bör arbetas fram för förskolan.

Krav på utbildad personal

Redan idag står det inskrivet i skollagen att huvudmännen som bedriver pedagogisk verksamhet på en förskola ska vara utbildade förskollärare. Trots detta förekommer det att förskolor helt saknar utbildad personal. Detta är inte acceptabelt. År 2013 införde Nacka kommun i Stockholm sanktioner mot en förskola som inte följde lagen i detta hänseende. Initialt tilldelades en varning och förskolan blev ålagd att inom sex månader anställa minst en utbildad förskollärare. I annat fall fick förskolan ansöka om att bedriva barnomsorg i annan form. Åtgärder som de som Nacka kommun vidtog 2013 visar att det är möjligt att upprätthålla kravet på utbildad förskolepersonal. Förra året rapporterade dock medierna att det bara i Stockholm finns 15 förskolor (samtliga i privat regi) som helt saknar utbildad personal.

Slopad karensdag för förskolepersonal

Alla med barn i förskoleåldern känner säkert igen en vardag som med jämna mellanrum är kantad av förkylningar och influensor. Förskolan, där många barn finns samlade på liten yta, är en känd riskzon för smittspridning. Då problematiken redan är känd, är det vår förhoppning att dämpa smittspridningen genom att för anställda inom förskolan slopa den karensdag som sedvanlig sjukfrånvaro är förknippad med. Precis som det är en självklarhet att förskolan inte accepterar att man låter sjuka barn delta i verksamheten är det för oss självklart att barn inte ska behöva befinna sig på en förskola med sjuka pedagoger.

Omsorg på obekväma tider

I ett långt perspektiv har efterfrågan på barnomsorg på obekväma tider ökat i Sverige. Totalt sett arbetar ca 800 000 personer i Sverige mer än hälften av sin arbetstid utanför sedvanlig kontorstid. Trots att efterfrågan ökar och trots att så många arbetar utanför kontorstid i Sverige finns nattis (nattöppen förskola) bara i varannan kommun. Detta vill vi ändra på. Barn ska erbjudas kvalitativ tillgång till omsorg under dygnets alla timmar i de fall behovet finns på orten.

Dagbarnvårdare

Ett alternativ till förskolor är dagmammor, eller ”dagbarnvårdare” som det formellt heter. Dessa kan vara anställda av kommunen och har ofta fast anställning med månadslön. Andra dagbarnvårdare driver verksamheten som egenföretagare eller ingår i ett större företag med flera medarbetare. Trots att denna yrkesgrupp är ett viktigt alternativ till den traditionella förskolan, är det en grupp som inte alls syns i samma utsträckning. Skolverket har gjort en kunskapsöversikt kring detta omsorgsval som de själva benämner som ”den osynliga barnomsorgen”. En problematik med denna verksamhet är det professionella dilemmat då verksamheten oftast drivs i vårdarens egna hem samt frågeställningar om huruvida verksamheten verkligen kan beskrivas som ”pedagogisk”.

Vad Sverigedemokraterna dock vill betona är en mer principiell inställning. Oavsett ovanstående frågeställningar måste utgångspunkten vara barnets bästa. Alla barn är inte redo att vid exempelvis två års ålder möta omvärlden genom en större barngrupp med begränsad uppmärksamhet. Därför anser vi att detta alternativ är viktigt att främja för att upprätthålla valfrihet för varje unikt barn. Under de senaste årtiondena har antalet dagbarnvårdare kraftigt minskat. Orsakerna är främst en minskad efterfrågan från föräldrarna, men detta kan i sin tur bero på att fokus i samhällsdebatten länge främst har legat på förskolan, varpå andra alternativ har trängts undan. Sverigedemokraterna avser att skjuta till ökade medel till Skolverket för att utreda anledningarna till den minskade efterfrågan på dagbarnvårdare. I det fall det beror på bristande kännedom om alternativet vill vi också öka Skolverkets möjligheter att aktivt arbeta med informationskampanjer kring möjligheten att välja respektive arbeta som dagbarnvårdare. Vi vill även inrätta nationella riktlinjer som tar fasta på att dagbarnvårdare ska erbjudas likvärdigt i alla Sveriges kommuner.

Barnomsorg genom anhöriga

Valfrihet är, som tidigare har påpekats, viktigt när man ska finna det bästa omsorgsalternativet för varje barn. Medan vissa på ett smidigt sätt kan inskolas i förskolan, kan mindre barngrupper hos exempelvis dagmammans vara lämpligare för andra. I vissa fall kan barnets behov av närhet och trygghet sträcka sig ännu djupare, varför anhöriga kan vara ett lämpligt alternativ. För att uppmärksamma dessa och uppmuntra detta som alternativ vill vi utreda och möjliggöra för exempelvis mor- och farföräldrar att genom en särskild prövning och mot ersättning ansvara för barnomsorg, enligt ett liknande system som dagbarnvårdare men utan krav på ett minimiantal av barn. Vi vill också utreda möjligheten att låta detta vara ett omsorgsalternativ som kan nyttjas före ett års ålder, i de fall föräldrarna av någon anledning inte kan ta ut föräldraledighet, exempelvis om de båda är egenföretagare och måste registrera visst arbete. Ett alternativ skulle här vara en möjlighet att överlåta garantidagar från föräldraförsäkringen till en närstående familjemedlem.

Föräldrakooperativ

Föräldrakooperativ innebär att föräldrar går samman och bildar en ekonomisk förening. Föräldrarna får på detta vis ett större ansvar för driften jämfört med exempelvis kommunala förskolor. Medlemskap i föreningen är obligatoriskt och stämmor samt

medlemsmöten hålls. Styrelsen har det ekonomiska ansvaret och arbetsgivaransvar gentemot personalen. En föreståndare har tillsammans med personalen det pedagogiska ansvaret och ser till så att allt fungerar. Idag finns det knappt 900 föräldrakooperativ som tillsammans har hand om ca 21 000 barn. En stor skillnad mellan att driva en förskola som föräldrakooperativ jämfört med aktiebolag är naturligtvis att det är föräldrarna själva som äger kooperativet och de därför är mer måna om att återinvestera eventuellt överskott. År 2013 presenterades en utredning (SOU 2013:56) kring ägarstrukturen inom skolväsendet samt övriga frågor gällande villkor och regler för fristående skolor. I ett remissvar till detta framhöll Arbetsgivarföreningen för kooperativa och idéburna företag och organisationer (KLO) att det är nödvändigt att ”bättre ta hänsyn till de små friskolornas och de föräldrakooperativa skolornas förutsättningar. Till exempel är det viktigt att inte belasta skolorna med för mycket administration.”

En övervägande positiv bild ges kring förekomsten av föräldrakooperativ. Ändå finns idag liknande platsbrister som inom den reguljära förskolan. En rimlig förklaring till att det inte finns fler är att driften av dessa innebär mer arbete för föräldrarna. Mot bakgrund av KLO:s inställning föreslår Sverigedemokraterna att Skolverket ska ges i uppdrag att utreda på vilket sätt fler föräldrakooperativ kan bildas, bland annat genom minskad arbetsbelastning för ägarna, utan att för den skull minska kraven på kvalitet eller säkerhet.

Öppen förskola

En populär och viktig aktör inom den svenska förskolan är den så kallade öppna förskolan. Dit kan föräldrar ta sina barn innan de skrivs in i reguljära förskolan. Genom detta kan barn vid mycket tidig ålder vänja sig vid och interagera med andra barn. En stor skillnad mellan denna och den vanliga förskolan är att barnen deltar tillsammans med föräldrar under ledning av personal. Det behövs vanligtvis heller ingen föranmälan utan tillgång för alla i mån av plats brukar gälla. Trots dess popularitet har antalet öppna förskolor kraftigt sjunkit. År 2000 fanns drygt 800 runt om i landet och tio år senare bara 457. Huvudmannen är vanligtvis kommunen även om andra aktörer finns. Inom vissa kommuner råder dock en så hög efterfrågan att barn med sina föräldrar ibland får vända i dörren då dagens grupp redan är fullteknad. Det finns även kommuner där öppen förskola idag helt saknas. Skolverket utredde 2005 orsakerna till den kraftiga minskningen, varpå ett minskat barnunderlag och ekonomiska faktorer visade sig vara centrala orsaker. Sverigedemokraterna anser dock att betydelsen av denna möjlighet, att barn får möta andra barn även innan sedvanlig förskola påbörjas, är stor och förtjänar att tas tillvara.

Barn- och ungdomspsykiatri

Barns sätt att reagera och visa känslor orsakade av negativa händelser eller en pågående jobbig situation i deras närhet varierar naturligtvis med ålder och personlighet. Ett spädbarn kan vara oroligt och kinkigt, en treåring kanske klänger på de vuxna och vill vara liten igen. En femåring kan visa ilska, medan ett barn i åttaårsåldern kanske börjar fokusera mer på aktiviteter, lek eller bråk. Även om föräldrarna själva mår dåligt är det av högsta vikt att barnen får utrymme att ventilera och prata om sina upplevelser.

Medan det i vissa fall räcker med samtal inom familjen, kan det ibland krävas professionell hjälp. Ett område som idag är i starkt behov av ökade anslag är barn- och ungdomspsykiatri inom landstingen. Förra året rapporterades dessutom att köerna sannolikt är betydligt längre än vad som framkommer officiellt. Mottagningarna lider även av personal- och resursbrist.

Situationen som synes råda är nedslående och något som Sverigedemokraterna vill ändra på. Barnen är vår framtid och det är viktigt att alla, även de minsta, får möjlighet att må bra. Enligt en rapport från Stockholms läns landsting 2010 är det årligen ca 500 familjer med barn under fyra år som söker hjälp, ofta genom rekommendation från barnhälsan.

Kost och näring

Sverigedemokraterna vill se ett mer aktivt samarbete mellan skolhälsovården och landstingen när det gäller barns hälsa. Den allt mer överviktiga befolkningen kommer att innebära stora belastningar på sjukvården i framtiden om inte riktade insatser mot överdriven fetma görs tidigt. En dålig kost behöver inte medföra fetma, utan kan resultera i ohälsosam undervikt eller hälsoproblem hos normalviktiga barn, en fara som inte får glömmas bort. Viktig är också kampen mot alla typer av ätstörningar bland ungdomar, och trots att åtgärder för att stävja detta främst berör vården menar Sverigedemokraterna att det är nödvändigt att landsting uppmuntrar skolor att servera näringsriktig, nylagad och välsmakande mat.

Att som personal inom vård, omsorg och förskola inleda ett samtal med föräldrar och barn om viktutveckling kan vara svårt och känsligt. Det är därför viktigt att landstingen blir bättre på att stötta späd- och småbarnsföräldrar som är osäkra när det gäller maten och ge det stöd som behövs för att barnen ska må bra.

Registerkoll vid arbete med barn

Sverigedemokraterna vill stärka barns skydd mot att utsättas för sexuella övergrepp. Många arbetsgivare är idag skyldiga att kontrollera jobbsökande för tidigare sexualbrottsbelastning när anställningen rör arbete med barn. Detta rör exempelvis skola, förskola samt relaterade verksamheter såsom skolskjuts. Samtidigt är andra yrkesgrupper, såsom de inom vård och omsorg, undantagna från kravet trots att de i många fall arbetar kontinuerligt med barn. För Sverigedemokraterna är det en självklarhet att alla som i sitt arbete förväntas möta barn ska kontrolleras för sexualbrottslighet under anställningsförfarandet. Vidare gäller med dagens lagstiftning att arbetsgivare endast är skyldiga att begära ett utdrag ur belastningsregistret, men att de därefter själva avgör om de finner personen lämplig eller inte. Sverigedemokraterna vill ändra detta så att personer som dömts för grova vålds- och sexualbrott inte ska kunna anställas inom aktuella yrkesgrupper. Eftersom personer kan begå brott efter det att de fått en anställning vill vi också att det vid samtliga fällande domar inom de aktuella brottsrubriceringarna undersöks om den dömda arbetar i något av de aktuella yrkena. Om så är fallet skall information delges arbetsgivaren med krav på att personen antingen avskedas eller omplaceras till en position utan kontakt med barn. Vi vill därtill införa ett särskilt undantag i lagen om anställningsskydd som medger möjlighet till omedelbart avsked av personer som arbetar i ett yrke med kontinuerlig kontakt med

barn och som döms för ett sådant brott att en nyanställning till motsvarande position hade varit omöjlig.

Information om dömda sexualbrottslingar med återfallsrisk i barns närområden

Utöver ett utökat skydd genom kontroll av de vuxna som arbetar med barn vill Sverigedemokraterna underlätta för föräldrar att undvika vissa högriskområden med sina barn. I bland annat USA finns lagstiftning som kräver att information om gärningsmän som dömts för grova sexualbrott ska finnas tillgänglig för medborgarna. Även i Sverige är sådan information rent tekniskt sett offentlig, men svårtillgänglig. Därför vill vi upprätta ett offentligt register där det enkelt ska gå att undersöka om det bor en dömd sexualbrottsling, som bedömts ha återfallsrisk, i ett visst område.

Vuxnas anmälningsplikt

Att föräldrarna har en avgörande roll för barns välmående är självklart, och föräldrarna ska tillgodose barnens behov av trygghet, kärlek och omsorg. Vi lever idag tack och lov i ett land där dessa behov tillgodoses i den absoluta merparten av familjerna, men det finns tyvärr undantag. Oavsett om det handlar om sociala missförhållanden eller okunskap så händer det att barn far illa i det egna hemmet. Då är barnets yttre omvärld en viktig part för att uppmärksamma detta. Inom t.ex. förskolan har alla anställda en plikt att anmäla misstänkta fall av vanskötsel till socialtjänsten. Rädda Barnen presenterade 2012 en studie över hur medarbetarna inom bland annat BVC och förskola förhåller sig till anmälningsplikten. Medan BVC:s uppdrag är att arbeta mer preventivt för en god barnhälsa är förskolan den plats som barnet primärt vistas på utanför hemmet och är således den enskilt viktigaste aktören. Här kan dock en mycket allvarlig brist identifieras. Endast hälften av de tillfrågade som arbetar inom förskolan svarade att de har fått information kring anmälningsplikten de senaste fem åren. Det bör vara varje förskolas ansvar att regelbundet informera sin personal om denna plikt, varpå Sverigedemokraterna föreslår att detta skrivs in i Skolverkets riktlinjer. Det förekommer även att enskilda pedagoger vänder sig till förskolechefen istället för direkt till socialtjänsten. Naturligtvis är det viktigt att den enskilda personalen får stöd vid hantering av problem, men samtidigt måste man betona att det är den enskilda personalen som ska anmäla vid misstanke om vanvård, detta för att en anmälan inte ska riskera att fastna i ett mellanled.

Rätt till faderskapstest

Enligt nuvarande lagstiftning registreras en kvinna per automatik som mor till ett barn i samband med graviditet. Samtidigt registreras hennes make, i det fall hon är gift, som far. Som vi tidigare konstaterat ansvarar dock ogifta föräldrar själva för att registrera en far till barnet. I de fall föräldrarna är överens är detta en relativt enkel process, även om socialnämnden formellt gör en utredning. Mer komplicerat blir det om endast en part hävdar faderskap. Enligt gällande lagstiftning är det barnet självt som väcker frågan om fastställande av faderskap. Eftersom faderskap i regel fastställs innan barnet är myndigt görs detta genom att antingen socialnämnden, modern eller någon annan

vårdnadshavare för barnets talan. Kvinnan har således rätt att på egen hand begära en utredning, i vilken faderskapstest kan begäras för att fastställa faderskap. En man som misstänker att han är far saknar däremot en sådan rätt. Han kan vända sig till socialnämnden men måste där göra tillräckligt troligt att han kan vara far för att en utredning ska öppnas. Dessutom krävs det alltid att modern bekräftar ett faderskap om det ska kunna fastställas utan domslut. Vi anser det vara principiellt viktigt att ett barn alltid ska ha rätt att veta vilka dennes biologiska föräldrar är. Vi menar också att fäder ska ha samma rättigheter och möjligheter att vara föräldrar som mödrar. Därför anser vi att en man skall ha rätt att kräva en utredning om faderskap, förutsatt att faderskap ännu inte fastställts genom genetiskt test. I det fall ett sådant test visar positivt är det vår mening att faderskapet ska fastställas oavsett moderns medgivande, utan krav på domslut. För att undvika missbruk av denna rättighet föreslår vi att staten ska stå för eventuella kostnader i det fall den som kräver faderskapstestet också är fadern. I andra fall får individen själv stå för hela kostnaden, utan subventioner.

Gemensam vårdnad som norm

Att barn ska ha rätt till båda föräldrarna borde vara en självklarhet. Trots arbetet med jämlikhet i familjen kvarstår moderns unika rätt att, i de fall föräldrarna inte är gifta, ensam avgöra om fadern till det gemensamma barnet ska få delad vårdnad. Detta innebär i vissa fall att barn riskerar att gå miste om sin far endast på grund av att detta är moderns vilja. Enligt vår mening brister skydds nätet runt barnet och rätten till båda föräldrarna när modern ensam ges makten att avgöra om barnet ska tvingas avstå från umgänge med sin fader. Vi föreslår därför att gemensam vårdnad ska vara den naturliga utgångspunkten vid oenighet efter ett barns födelse. Då fadern till barnet är känd ska denne alltså automatiskt få gemensam vårdnad om barnet och eventuella andra vårdnadsförhållanden utredas i efterhand enligt samma regler som idag om det är motiverat. I dag får båda föräldrarna gemensam vårdnad automatiskt endast om de är gifta. Då familjestrukturerna idag ser annorlunda ut föds många barn utan att föräldrarna bor tillsammans och ännu fler utan att föräldrarna är gifta, varför en modernisering av lagstiftningen är påkallad. Gemensam vårdnad ska dock inte infalla om en av föräldrarna under graviditeten visat sig vara grovt olämplig som förälder.

Familjerådgivning

Varje år separerar föräldrar till ca 50 000 barn i Sverige. Totalt sett finns det idag ca 1,9 miljoner barn i åldern 0–17 år, av dessa har ungefär 25 procent separerade föräldrar och var tredje av dessa bor växelvis hos modern respektive fadern. I dagens stressade samhälle kan människor av olika orsaker behöva råd och stöd för att familjens vardag, både praktiskt och relationsmässigt, ska kunna fungera väl. Det är sällan bra för någon, vare sig föräldrar eller barn, att föräldrar upprätthåller en relation av endast praktiska eller ekonomiska skäl, men för att underlätta vardagen och undvika uppsplitande uppbrott i den mån det är möjligt anser vi att det är önskvärt att samhället kan erbjuda stöd till familjer som befinner sig i svåra situationer och är i behov av familjerådgivning. För familjer i ansträngda situationer finns möjligheten att vända sig till familjerådgivningen. Denna erbjuds inom det offentliga i både kommuners och landstings regi. Trots att denna möjlighet är både uppskattad och viktig finns idag stora

brister i nuvarande system. Dels är väntetiderna på många håll i landet väldigt långa, dels varierar priserna stundtals rejält beroende på var i landet man bor. Barn ska inte behöva uppleva en svår familjesituation för att ekonomin inte tillåter stöd i tid, och likvärdiga möjligheter till stöd bör erbjudas oavsett var i landet man bor. Eftersom familjepolitiken för oss är ett prioriterat område avser vi att i ett första steg skjuta till extra resurser till kommuner och landsting med syftet att minska de köer som på vissa håll finns inom kommunens och landstingens alternativ. Vi vill även utreda frågan vidare med syftet att på sikt införa kvalitetssäkrande nationella riktlinjer samt göra familjerådgivningen helt kostnadsfri.

Medling vid separationer

En separation kan vara en upprivande och svår tid för en familj, inte minst för barn. Vi ser en möjlighet att förbättra situationen för barn och slippa långa rättsprocesser genom att vårdnadshavarna får möjlighet att komma överens genom medling i de fall intressekonflikter uppstår. Eftersom vi anser att vårdnaden av barn som norm ska vara delad mellan föräldrarna och vara det fram tills en domstol beslutat om något annat, så ska den första insatsen innan en rättsprocess dras igång vara att medling sker mellan vårdnadshavarna för att försöka komma fram till en gemensam lösning för barnets bästa. Idag finns ett stort problem med långa kötider i de fall vårdnadstvister leder till domstol. Beroende på antalet sammanträden kan det ta upp till ett år innan ett ärende är avgjort. En vårdnadstvist i domstol är tyvärr ofta en tärande process, och om vårdnadstvisten kan undvikas är det till gagn för både föräldrar och barn.

Ökad rättssäkerhet vid vårdnadstvister

Vi är övertygade om att barn normalt blir tryggare och mår bättre av att ha kontakt med båda sina föräldrar. Om medling mellan föräldrarna misslyckas och en domstol avgör ärendet så är det barnets bästa som ska vara styrande och vi menar att barn mår bra av att ha två föräldrar om det är möjligt. Så länge det saknas skäl som rör barnets välmående att ta ifrån någon förälder vårdnaden så ska delad vårdnad vara norm. Idag dömer rättsväsendet mycket ofta till moderns favör i vårdnadstvister och det är problematiskt att så många barn mister rätten till sin pappa. I det enskilda fallet kan det givetvis finnas skäl till varför den ena föräldern anses så olämplig att det inte längre är bra för barnet att ha denna som vårdnadshavare. Sverigedemokraterna vill se över och utreda varför rättsväsendet i så stor utsträckning dömer till mammans favör med följderna att barnet mister sin naturliga rätt till sin pappa. Med delad vårdnad som norm blir den naturliga följderna att domstolarna dömer till delad vårdnad i de fall där inte någon förälder är olämplig som vårdnadshavare.

Fosterhem och adoption mot föräldrars vilja

Ibland uppmärksammas hjärtskärande berättelser och vittnesmål där barn far illa i sin hemmamiljö. Det kan exempelvis handla om barnmisshandel eller grov missbruksproblematik hos föräldrarna. I vissa fall kan då bedömningen göras att ett barn får det bättre i ett familjehem. I Sverige bor idag ca 12 000 barn i någon form av familjehem, antingen långvarigt eller tillfälligt. I de fall familjehemsföräldrarna efter en

längre tid önskar adoptera barnet finns idag ett mycket allvarligt hinder. Vårdnadshavarna måste, oavsett hur olämpliga de är som föräldrar, ge sitt samtycke. Socialstyrelsen presenterade 2014 en kartläggning över hur socialnämnderna uppmärksammar frågan om adoption. Utöver att detta alternativ förekom i relativt liten utsträckning så betonas också nämnt hinder som ett stort problem. Ser man till exempelvis vårt grannland Norge så finns idag möjligheten att ett barn kan bli adopterat av sina familjehemsföräldrar trots att vårdnadshavarna inte ger sitt samtycke till detta. Bland annat ska barnets föräldrar ha bedömts sakna förmåga att ge barnet den nödvändiga omsorg som behövs, och barnet ska ha en sådan anknytning till familjehemsföräldrarna att det tar skada av en separation. Familjehemsföräldrarna ska även ha visat sig vara lämpliga att uppfostra barnet som sitt eget. Sverigedemokraternas inställning går i linje med hur regelverket ser ut i Norge. I vissa fall bör familjehem kunna adoptera ett barn som sitt eget trots att de biologiska föräldrarna nekar till detta. Vi anser att alla barn ska kunna växa upp i en långsiktigt trygg och kärleksfull miljö. Ifall det visar sig att vårdnadshavarna inte kan säkerställa detta, exempelvis på grund av en allvarlig missbruksproblematik, ska barnet ha rätt till ett hem som kan uppfylla dessa grundläggande förutsättningar.

Föräldrapenning

Med barn tillkommer av naturliga skäl ekonomiska behov som man tidigare inte haft. Dessa ökade utgifter, samt det faktum att föräldraförsäkringen inte motsvarar en hel inkomst, gör att det många gånger finns en ekonomisk tröskel för dem som planerar att skaffa barn. En sådan tröskel är fullt naturlig och det är inte heller Sverigedemokraternas ambition att helt avskaffa denna. Emellertid ser vi det som önskvärt att den ekonomiska oron inför beslutet att bilda familj hålls på ett minimum. Barnen är varje samhälles framtid och att underlätta för människor att ta steget att bilda familj menar vi är en viktig del av välfärdens uppgifter. Därför vill vi stärka ekonomin för barnfamiljer genom att anslå ytterligare resurser till föräldrapenningen.

Bostadsbidrag för familjer

Bostadsbidraget är idag en viktig extra trygghet för barnfamiljer med låga inkomster. Bidraget kan sökas hos Försäkringskassan och har ett tak om 3 400 kr för första barnet. Vi budgeterar för att öka anslagen till detta då vi är medvetna om betydelsen av en trygg privatekonomi. Som redan nämnts lever idag 12 procent av alla barn i ekonomiskt utsatta familjer. Detta kan för barnen innebära flera negativa konsekvenser. Exempelvis är det vanligare för barn som lever i ekonomiskt utsatta familjer att mobbas. Men det påverkar även barnens möjlighet till fritidsaktiviteter samt kan leda till sämre resultat senare i skollåldern. För oss som välfärdsparti är det en självklarhet att barnfattigdom inte ska finnas i Sverige. Bostadsbidraget är ett av de viktigaste instrumenten som idag finns för att komma tillrätta med fattigdom då bidraget riktas särskilt till dem som har det svårast. Ett annat problem kopplat till detta är att familjer, trots att de uppgivit korrekt information vid ansökningsstillfället, plötsligt kan bli återbetalningsskyldiga om inkomsten efterhand förändras. I vissa fall kan detta leda till att ett större belopp plötsligt ska återbetalas trots att privatekonomin redan är ansträngd. Vi vill se en

översyn av nuvarande regelverk i syfte att kunna anpassa återbetalningsskyldigheten efter privatekonomiska förhållanden i de fall där inget fel eller fusk förekommit.

Merkostnadsbidraget

En del barn behöver extra stöd för att fungera i vardagen. Det kan exempelvis handla om särskild kost eller hjälpmedel kopplade till funktionsnedsättningar av olika slag. Idag finns möjlighet att ansöka om ersättning för merkostnader fram till och med att barnet fyller 19 år. Detta stöd kallas merkostnadsbidrag och betalas ut i de fall barnet endast behöver hjälp i form av åtgärder som föräldrarna själva kan ombesörja. Idag är systemet utformat så att ersättning för endast hjälpmedel betalas ut om kostnaden överstiger 16 020 kronor per år, medan familjer med barn som är i behov av både vård och hjälpmedel kan få ekonomiskt stöd redan vid en sammanlagd årlig kostnad på 8 010 kronor.

För Sverigedemokraterna är det en självklarhet att ekonomiskt utsatta familjer ska kunna erbjuda barn den hjälp som de behöver. Därför vill vi sänka miniminivån på merkostnader som krävs för att beviljas ekonomiskt stöd så att samma regler gäller oavsett om ett barn behöver hjälpmedel eller om barnet även är i behov av vård.

Underhållsstödet

När ett föräldrapar av olika anledningar vill skilja sig eller separera kan vårdnaden antingen delas eller innehas av en av föräldrarna. På samma sätt kan barn bo växelvis eller mestadels hos en av föräldrarna. I de fall ett barn i huvudsak bor hos den ena föräldern, är den andra föräldern skyldig att bidra ekonomiskt under barnets uppväxt, så kallat underhållsbidrag. Ibland räcker inte ekonomin till för att bidra och ibland vägrar den underhållsskyldiga föräldern helt enkelt att betala. I dessa fall kan boendeföräldern ges ett statligt bidrag som täcker den del av underhållsbidraget som saknas, så kallat underhållsstöd. Detta ska senare betalas tillbaka till Försäkringskassan av den underhållsskyldige föräldern. Mellan 1997 då stödet inrättades och ända fram till 2006 var den maximala nivån för underhållsstöd 1 173 kr per månad. Efter 2006 höjdes dock nivån till 1 273 kr. Nyligen höjde regeringen denna summa kraftigt till 1 573 kronor, vilket Sverigedemokraterna välkomnar. Emellertid vill vi se över hur systemet kan utformas så att de nödvändiga höjningar som görs på grund av inflationen inte kommer stötvis med tio års mellanrum, utan kopplas till faktisk inflation och följer prisutvecklingen på årsbasis.

Tvångsäktenskap

Att själv bestämma vem man ska gifta sig med är en grundläggande rättighet i Sverige. Trots det har vi på senare år kunnat se en utveckling där allt fler unga känner att de inte kan välja partner fritt. En undersökning från 2009 visade på att det kunde vara över 70 000 unga i Sverige som kände av begränsningar vad gäller val av partner, begränsningar som oftast kom från den närmaste familjens förväntningar eller krav. För att motverka detta vill vi införa den välfungerande 24-årsgräns som bl.a. Danmark infört, där båda parter måste vara över 24 år för att gifta sig och använda det som skäl för uppehållstillstånd i landet. Det blir enligt danska partier färre som utsätts för

tvångsäktenskap för att ge släktingar eller vänner uppehållstillstånd i landet med denna regel. Enligt svensk sedvänja och lagstiftning skall äktenskapet vara en frivillig handling. Inte heller accepteras barnäktenskap i vårt land. Europarådets parlamentariska församling utfärdade också år 2005 en resolution och en rekommendation om tvångsäktenskap och barnäktenskap (Resolution 1468 (2005) samt Recommendation 1723 (2005)). I resolutionen definieras ett tvångsäktenskap som en förening av två personer varav åtminstone den ena inte har lämnat sitt fulla och fria samtycke till äktenskapet. Det slås vidare fast att tvångsäktenskap kränker individens mänskliga rättigheter och inte kan försvaras. Artikel 42 i samma konvention stipulerar att ett brott enligt konventionen inte i straffprocessen får rättfärdigas med kultur, tradition, sedvänja, religion eller så kallad heder.

Några nyare siffror eller undersökningar än den utredning som Ungdomsstyrelsen gjorde 2009 är svårt att hitta. Det finns inga återkommande undersökningar som kan visa på hur läget förändras eller utvecklar sig. För oss är det dock viktigt att få grepp om situationen och att kunna sätta in åtgärder för att hindra att unga tvingas gifta sig med någon de inte själva valt. Därför vill vi ha återkommande undersökningar på området.

År 2014 infördes en lagskärpning med syftet att förhindra tvångsäktenskap. Efter ett års tid hade lagen inte lett till en enda fällande dom, trots att flera förundersökningar öppnats och vi vet att tvångsäktenskap knappast helt försvunnit. Det verkar dock som om det finns en kunskapsbrist och eventuellt brist på rutiner för att hantera dessa ärenden. För att undvika att unga utsätts för tvångsäktenskap är det viktigt att lagen fungerar som det är tänkt. Därför vill vi tillsätta en utredning med syftet att se vad som kan göras för att skärpa lagen och förhindra tvångsäktenskap i Sverige. Det är redan olagligt att på olika sätt tvinga någon till äktenskap. Trots detta är det nödvändigt att genom lagen ytterligare markera mot äktenskap som inte frivilligt ingås av båda parterna. Vi sverigedemokrater vill därför att lagen mot tvångsäktenskap skärps och att utvisning döms ut vid allvarigare brott för icke-svenska medborgare. Straffskalan bör sträcka sig till ett maxstraff på 6 års fängelse. Äktenskap som skett genom tvång, hot eller psykologisk misshandel skall ogiltigförklaras. Det finns både för- och nackdelar med ett ogiltigförfarande jämfört med upplösning av äktenskapet. Sammantaget överväger dock en paragraf som stipulerar ogiltigförklarande av äktenskapet.

Problematiken vid barnäktenskap är till viss del likartad den vid tvångsäktenskap. Nuvarande lagstiftning har visat sig inte vara tillfyllest för att hindra barnäktenskap där dessa strider mot lagens anda. Till utredningen SOU 2012:35 har dessutom framförts att det förekommer att barn och unga gifts bort utan att någon myndighet ingriper eller över huvud taget reagerar. En strafflag bör leda till ökad medvetenhet och måste medföra insatser från samhällets sida.

Vi sverigedemokrater vill att barnäktenskap kriminaliseras. Den äldre parten i ett olagligt äktenskap skall bära straffansvar, liksom de personer som aktivt medverkat till äktenskapet. Det maximala straffet skall vara kännbart. Äktenskap genomförda utomlands som skett genom ombud, där båda makarna inte varit närvarande vid vigseln, skall förklaras ogiltiga i vårt land. Äktenskap genomförda utomlands skall uppfylla alla krav svensk lagstiftning stipulerar för att godkännas i vårt land.

Lagen om dispens för äktenskap där någon av parterna är under 18 år skall tas bort. Detta då det bland annat har visat sig att olika länsstyrelser gett dispens uppenbart mot lagens anda och på helt olika grunder. Där en länsstyrelse gett dispens har en annan avslagit. Det finns dessutom inga tungt vägande skäl att överhuvudtaget ge dispens för äktenskap åt barn som inte fyllt 18 år i vårt moderna samhälle.

Testamentsregister

I Sverige saknas idag ett statligt nationellt register för testamente. Några privata alternativ finns, men dessa är då ofta knutna till någon begravningsbyrå eller till något företag som vill tjäna pengar på att förvara testamentet. Ett oberoende frivilligt register för testamente borde vara att föredra. Detta frivilliga register ska vara till för att den enskilde ska kunna säkerställa att dennes testamente inte försvinner eller aldrig blir hittat.

Julia Kronlid (SD)

Mikael Eskilandersson (SD)

Jennie Åfeldt (SD)

Stefan Jakobsson (SD)

Carina Ståhl Herrstedt (SD)

Robert Stenkvist (SD)